

Nuorisovaltuusto 10.12.2025

Nuorisovaltuuston aloitteen "Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kokoonpanon kasvattamiseksi" hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Nuorisovaltuusto esittää aloitteessaan seuraavaa:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto esittää, että hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kokoa kasvatettaisiin 20:sta 30:een. Tavoitteena on taata jokaiselle kunnalle laillinen ja asukaslukuun suhteutettu realistinen edustajamäärä. Tämä tukee tavoitettamme varmistaa, että jokainen länsi-uusimaalainen nuori tulee aidosti kuulluksi hyvinvointialueen nuorisovaltuuston päätöksenteossa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston nykyinen kuntakohtainen edustajamäärä on seuraava:

Espoo viisi (5) jäsentä, Hanko yksi (1) jäsen, Inkoo yksi (1) jäsen, Karkkila yksi (1) jäsen, Kauniainen yksi (1) jäsen, Kirkkonummi kolme (3) jäsentä, Lohja kolme (3) jäsentä, Raasepori kaksi (2) jäsentä, Siuntio yksi (1) jäsen sekä Vihti kaksi (2) jäsentä. Varsinaisille jäsenille valitaan kuntakohtaiset varajäsenet, jotka kutsutaan sijaantulojärjestyksessä. Varajäseniä voidaan nimetä korkeintaan yhtä monta, kuin kunnasta on nimetty varsinaisia jäseniä;

Nykyinen kunnittainen jäsenmäärä ei toteuta vaikuttamistoimielinten tasapuolisen edustuksen vaatimusta (HE 241/2020 vp.). Lainsäädäntö edellyttää, että jokaisella kunnalla on vähintään yksi edustaja, mutta samalla sen edustajamäärän tulee määräytyä siten, että kokonaisuus on mahdollisimman tasapuolinen. Tasapuolisuus edellyttää ennen kaikkea alueen nuorten tasapuolista edustavuutta. Tällä hetkellä niin ei ole: Länsi-Uudenmaan alueen asukkaista 63,9% asuu Espoossa, mutta Espoolla on vain 25% paikoista hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa. Toisaalta esimerkiksi Raaseporissa asuu 5,4% väestöstä, mutta kyseisellä kunnalla on 10% edustuspaikoista. Espoo on siten selvästi aliedustettu nykyisessä paikkajaossa.

Nuorisovaltuutettujen tehtävänä on edustaa kaikkia hyvinvointialueen nuoria, eikä ainoastaan oman kuntansa nuoria. Käytännössä nuorisovaltuutetut kuitenkin tuntevat parhaiten juuri oman kuntansa nuorten arjen, haasteet ja tarpeet, ja tuovat tämän näkökulman mukanaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston työskentelyyn. Espoossa asuu 24 735 nuorta, joten 5 espoolaisen edustajan on jokaisen edustettava 4 947 nuoren mielipiteitä ja kokemuksia. On selvää, ettei näin laajaa ja monimuotoista joukkoa voi edustaa kattavasti ja yhdenvertaisesti nykyisellä paikkamäärällä.

Suurissa kunnissa asuvilla nuorilla on yhtä lailla oikeus tulla kuulluksi hyvinvointialueen nuorisovaltuuston päätöksenteossa, eikä nykyinen järjestely tue tätä riittävästi. Suojellaksemme tätä oikeutta esitämme hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kokonaismäärää kasvatettavaksi 20:sta 30:een seuraavalla kuntakohtaisella paikkajaolla:

Espoo viisi (15) jäsentä, Hanko yksi (1) jäsen, Inkoo yksi (1) jäsen, Karkkila yksi (1) jäsen, Kauniainen yksi (1) jäsen, Kirkkonummi kolme (3) jäsentä, Lohja kolme (3) jäsentä, Raasepori kaksi (2) jäsentä, Siuntio yksi (1) jäsen sekä Vihti kaksi (2) jäsentä.

Tällä kuntakohtaisella paikkajaolla kaikkien muiden kuntien edustajamäärät säilyvät ennallaan, ja ainoastaan Espoon edustus kasvaa kymmenellä paikalla. Espoon paikkamäärän lisääminen kymmenellä on helpoin ja yksinkertaisin ratkaisu yhdenvertaisen edustuksen toteuttamiseksi. Näin jokaisella kunnalla säilyy lain edellyttämä edustuspaikka, mutta paikkojen suhteutus vastaa huomattavasti paremmin alueen väestörakennetta, jotta jokainen länsi-uusimaalainen nuori saa varmasti oman äänensä oikeudenmukaisesti kuuluviin päätöksenteossa.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria